

"ภาษิตผสม"

(เล่ม ๑)

เจ้าภาพพิมพ์เป็นอนุสรณ์

นงานพระราชทานเพลิงศพ

พริ้ง หาญพานิช บ.ช. บ.ม.

ฉลิมมาศ อ. อินทร์บุรี จ. สิงห์บุรี

วันเสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕



“ภาษิตผสม”

(เล่ม ๑)

เจ้าภาพพิมพ์เป็นอนุสรณ์

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

คุณแม่พริ้ง หาญพานิช บ.ช. บ.ม.

ณ เมรุวัดเฉลิมมาศ อ. อินทร์บุรี จ. สิงห์บุรี

วันเสาร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สารบาญ

"พจนาปรารภ"

"ภาษิตผสม" เล่มนี้ มีหลายรส
ได้เขียนเป็น บทบท ตามคิดเห็น
เพื่อเตรียมแจก งานศพ เมื่อเป็นเป็น
ทั้งล้อเล่น, ล้อจริง อิงนิยาย ฯ

หวังให้เป็น อนุสรณ์ ก่อนจากโลก
เพื่อเย็นโบก กายจิต มิตรสหาย
ซึ่งบุญชู อยู่หลัง ยังไม่วาย
ได้ผ่อนคลาย อารมณ์ สมอุรา ฯ

แต่บุตรหลาน "หาญพานิช" จิตกุศล
ใคร่พิมพ์แจก เพื่อผล- บุญแรงกล้า
อุทิศให้ แด่ท่าน ผู้มารดา
เพื่ออภิ- นันทนา งาน "แม่พริ้ง" ฯ

เรื่องข้างใน จึงมิได้ คัดแยกออก
จำต้องบอก เรียนไว้ ไม่ปิดนิ่ง
ขอประทาน เมตตา อย่าชังชิง
ว่าใยวิ่ง มาแจกซ้อน ค่อนวุ่นวาย ฯ

โปรดคิดว่า ท่านมา เผาศพนี้
มีโชคดี นักหนา ใช่หาง่าย
ได้เผา "ศพ– เป็นเป็น" ที่ไม่ตาย
บุญมากมาย เหมือนยิงนก ตกสองตัว ! ๆ

เป็นความคิด พิสดาร ในด้านหนึ่ง
แต่ก็พึง– พอใจ ให้ท่านหวั่น
เพราะความตาย ใครจะรู้ จู่มานั่ว
ย่อมพันพัว อยู่ทุกวัน อย่าหวั่นเลย ๆ

การเตรียมตัว ต้อนรับ "มัจจุราช"
ไม่ประมาท ชีวา หนาท่านเอ๋ย
ถึงวันจริง มาเมื่อไร ใจเสบย
คงชื่นเชย ยินยอม พร้อมกายใจ ! ๆ

"พจนา– ปรารภ" ศพ "แม่พริ้ง"
ผู้เลิศยิ่ง บุญญา จะหาไหน
ท่านเกิดมา ทั้งที มีกำไร
ควรดูไว้ เป็นแบบอย่าง สร้างบุญเอย ฯ

"พุทธทัศน์ โลกกับธรรม"

พระพุทธองค์ ทรงชี้ ไว้สี่ข้อ
ว่า "รูปขันธ์" เรานี้หนอ ใช่แก่นสาร
ชาวโลกตรอง มองเห็น เป็นสะคราญ
แต่ "ธรรม" ค้าน ท่านเห็น เป็นพังภินท์ ฯ
โลกว่า "งาม" พระเห็น เป็น "ซากศพ"
โลกว่า "เที่ยง" พระค้นพบ ว่า "เสื่อมสิ้น"
โลกว่า "สุข" พระว่า "ทุกข์" เป็นอาจิณ
โลกว่า "ตน" พระว่า "ดิน- น้ำ-ไฟ-ลม" ฯ
โลกให้ "รัก" ธรรมให้ "ละ" ผละรูปขันธ์
โลกให้ "ผูก" ธรรมให้ "บั่น" คลายผสม
โลก "ยึดถือ" ธรรมให้ "วาง" ห่างอารมณ์
โลก "ชื่นชม" ธรรมให้ "ปลง" อย่าหลงปอง ฯ
"โลก" กับ "ธรรม" จำต้อง ปองทะเลาะ
จะให้เหมาะ โลกกับธรรม ต้องนำสอง
ควรพึ่งพา อาศัย คิดไตร่ตรอง
เพื่อสอดคล้อง ช่วยกัน จรรโลงใจ ฯ

"ทางประเวศน์ ๗ สาย"

ทางเจ็ดสาย หนึ่ง–นั้นหมาย "โลกมนุษย์"
ซึ่งเปนดุจ สายกลาง กว้างเหลือหลาย
ทางสายสอง มองตรง ลง "อบาย"
รวมสี่สาย ไป "นรก– อเวจี" ฯ

สายหนึ่งเห็น เป็น "เปรต" ทุเรศร่าง
ถัดอีกสาย เป็นกายขวาง ร่างบัดสี
คือ "ดิรัจฉาน" ตัวไม่ตั้ง อย่าง "คน" นี้
ทางหนึ่งชี้ ไป "สวรรค์" ชั้นเทวา ฯ

ทางสูงสุด จุดสำคัญ "นิพพาน" นี้
"บรมสุข" ใดไม่มี จะเปรียบค่า
หมดทุกข์ร้อน "ก้อนกาย" ไม่กลับมา
ได้แก่ผู้ สิ้น "อา– สวะ" แล้ว ฯ

ทางเจ็ดสาย เป็นจุดหมาย ปลายทางชี้
ให้เรานี้ เลือกเดิน ไปถูกแถว
พระพุทธองค์ ทรงวาง กระจ่างแนว
สัตว์ไม่แคล้ว จักต้องไป ครรไลจร ฯ

ใครจะไป ทางไหน ให้เลือกอยู่
เรียนให้รู้ สถานที่ นี้เสียก่อน
เมื่อไปถึง จักได้ ไม่เดือดร้อน
ได้พักผ่อน สุขกาย สบายใจ ฯ

"มนุษย์" คือ สถานี ที่ใหญ่กว้าง
เป็นต้นทาง รอรถ ไป "โลกใหม่"
พวกเราเหมือน คนมารอ ขึ้นรถไฟ
แล้วแต่ใคร จะไปถึง ซึ่งปลายทาง ฯ

ใครจะไป ทางไหน ก็ไปเถิด
จะเวียนว่าย ตาย–เกิด แล้วแต่สร้าง–
"บุญ" หรือ "บาป" อาบไว้ ก่อนวายวาง
ก็กลับมา เสวยร่าง อย่างที่ทำ ฯ

ทางเจ็ดสาย จ่ายจำแนก แจกตามบัตร
ซึ่งบ่งชัด บอกที่ไป ไม่ถลำ
ใครซื้อตั๋ว ไปเมืองไหน ใครย่อมจำ–
ได้แม่นยำ ว่าต้องลง ตรงนั้นเอง ฯ

ท่านที่กำ– ลังยืน รอรถนี้
คงจะมี ตั๋วไป ไม่รีบเร่ง
รถแล่นเทียบ ชานชาลา ตาต้องเล็ง
มองป้ายเพ่ง ตัวหนังสือ โบกมือลา! ฯ

ขน "เสบียง" เดินทาง วางบนรถ
คอยพั่งนา– ที่กำหนด นั่งคอยท่า
ระฆัง "เก๊ง!" เมื่อใด ให้สัญญาณ์
ก็รู้ว่า เมื่อนั้น ฉันจากเธอ! ฯ

ต่างคนต่าง มุ่งไป ไม่หวนกลับ
คนอยู่หลัง นั่งนับ วันคอยเก้อ
แม้เคยรัก– ใคร่กัน ฝันละเมอ
ก็พร่ำเพ้อ อยู่เดียวดาย สุดหมายคอย! ฯ

หากฉันนั่ง รถไฟ ออกไปแล้ว
คงไม่แคล้ว น้อง "ทวีป" ตีบคอหอย
คิดถึงพี่ "ทวีบุญ" วุ่นสำออย
พี่บุญน้อย ต้องไปก่อน ผ่อนโลกคลาย ฯ

ยินดียิ่ง ได้สมทบ ศพ "แม่พริ้ง"
เป็นเกียรติจริง ศพฉัน สมมั่นหมาย
ได้เผา ศพ– "เป็นเป็น" เด่นกว่า "ตาย"
เรื่องเงินทอง ไม่ต้องจ่าย ให้หมดเปลือง! ฯ

ซ้ำได้ "เพลิง– พระราชทาน" ผ่าน "ในหลวง"
งานทั้งปวง มหรสพ ครบทุกเรื่อง
ได้ขึ้นเมรุ "เฉลิมมาศ" วิลาศเรือง
งามประเทือง แต่งประดับ ระยับตา! ฯ

ดอกไม้สด คละแห้ง แฝงพวงห้อย
อุบะย้อย มุมเมรุ เด่นนักหนา
ไม่ต้องพิมพ์ "การ์ด" เชิญ เกริ่นแขกมา
ก็มี "หน้า" ใหญ่โต โก้เหมือนกัน! ฯ

แต่ตอนไป "โลกหน้า" หารู้ไม่
ว่าผู้ใด "บุญ" จะส่ง ตรง "สวรรค์"
หรือแยกทาง กันไป อย่างไรนั้น
คิดว่าฉัน คงไม่แน่ เหมือน "แม่พริ้ง"

เพราะทาน "ทรัพย์" นั้นน้อย ยังด้อยมาก
ด้วยจนยาก กว่าท่าน นั้นทุกสิ่ง
ส่วนทาง "ศีล– ภาวนา" ถ้าเลิศจริง
คงกู้ได้ ไม่ดิ่ง ด้อยลงมา ฯ
"ธรรมทาน" นั้นชำนะ ทานทั้งหมด
ไม่กำสรด สิ่งนี้ ที่ปรารถนา
ขอบารมี ที่ฉัน สร้างสรรค์มา
จงพัดพา ตามกระแส "แม่พริ้ง" เทอญฯ

"ทำบุญไว้เพื่อใช้หนี้เวร"

ถ้าใครมี "โคตรเพชร" สักเม็ดหนึ่ง
คนนั้นจึง จะดูเด่น เป็น "เศรษฐี"
ใครจนยาก บากหน้า มาขอฟรี
คงยินดี แบ่งให้ ไม่หวงเลย ฯ
เหมือนเรานี้ มีผลา "มหากุศล"
ก็ย่อมพ้น จาก "เวร" เช่นพระเฉลย
เพราะแบ่งให้ ได้ทั้งโลก ไม่โศกเลย
ยังผู้รับ ให้ชื่นเชย หยุดจองเวร ฯ

"ชะลอการเกิด–ตาย"

เรื่อง "ชะลอ– การเกิด" กำเนิด "มนุษย์"
คงไม่สุด– สิ้นวิธี มีมากหลาย
แต่เรื่องสำคัญ นั้นหนอ "ชะลอตาย"
ก็มิใช่ ของง่าย จะป้องกัน ฯ

ตราบใดที่ มวลมนุษย์ ไม่หยุด "เกิด"
การ "ตาย" นี้ ก็ยังเชิด รออยู่นั่น
ตราบใดที่ มี "ตาย" กันทุกวัน
การ "เกิด" นั้น ก็ย่อมมี วิถีมา ฯ

พระ "อรหันต์" ท่านรู้ เอ็นดูตน
ว่าการ "เกิด" นี้เป็นผล ทุกข์นักหนา
จึงไม่อยาก มาเกิด ในโลกา
ต่างองค์พา– กันคิดอ่าน นิพพานไป ฯ

เมื่อ "ชะลอ– การตาย" ก็ไม่ "เกิด"
หนทางนี้ ดีเลิศ แลเห็นไหม ?
พระพุทธองค์ ทรงชี้ ให้หนีไกล
ช่วยขนสัตว์– เวไนย จากคงคา ฯ

คนที่มี กำลังแรง แข็งทวนน้ำ
ก็พายจ้ำ ล้ำไป ด้วยใจกล้า
ต้านพายุ โต้คลื่น ฝืนธารา
สมจินตนา ถึงฝั่ง นั่งสำราญ ฯ

ผู้แรงน้อย ก็ลอยลำ กร่ำฝนแดด
ที่เผาแผด กาย–ใจ ในละหาน
บ้างหมดแรง ทิ้งพาย ก็วายปราณ
จมท้องธาร ไม่หลงเหลือ ทั้งเรือ–คน ! ฯ

"การวางแผน– ครอบครัว" ทั่วประเทศ
จะตัดเหตุ คงเห็น ไม่เป็นผล
พุทธองค์ ทรงมี ปรานีชน
แนะทางพ้น "ตาย" ได้ "เกิด" ไม่มี ฯ

ทุกวันนี้ "อรหันต์" นั้นหายาก
มนุษย์–สัตว์ จึงเกิดมาก ลำบากหนี
ก็เวียนวน ทนทุกข์ รุกชีวี
อยู่ในพื้น ปฐพี แน่นโลกา ! ฯ

"ชะลอการ— เกิด—ตาย หมายอย่างนี้
คงเข้าท่า เข้าที เหมาะดีกว่า
ไม่ต้อง "ตอน"— "ตัด" เพลีย เสียค่ายา
คนยากจน ล้นพารา น่ากลุ้มใจ! ฯ

"ค่าของคน"

ตื่นแต่เช้า ออกจากบ้าน ทำการกิจ
ใช้ความคิด ใจ—กาย หมายมุ่งหน้า
เพื่อการครอง— ชีพรอด ปลอดชีวา
สมราคา ที่เขาจ้าง วางให้เรา ฯ
ได้เงินตรา มาแล้ว ไม่แกร่วกรอบ
รับผิดชอบ ครอบครัว ทั้งตัวเจ้า
ให้ได้ความ สุขเกษม เปรมปรีดิ์เนา
เพื่อรุ่งเช้า ตื่นขึ้นใหม่ ได้ "ทำงาน"! ฯ
"ทำงาน" มา เพื่ออะไร? เพื่อได้ทรัพย์!
ไว้จ่ายจับ จุนเจือ เอื้อสังขาร
จะได้มี ชีวิตปลอด รอดวายปราณ
เพื่อ "ทำการ" วันใหม่ ไม่อ่อนเพลีย! ฯ

ตื่นจากนอน ก็รีบจร จากบ้านอีก!
แม้หลบหลีก นายจ้าง มีทางเสีย
ทรัพย์จะจอด วอดเสบียง เลี้ยงลูกเมีย
ต้องนั่งเลีย ริมฝีปาก ยากกมล ฯ

ลองคิดหวน ทวนทบ ก็พบว่า—
คนเรานี้ เกิดมา ตั้งแต่ต้น
เริ่มชีวิต เรียนรู้ เป็นผู้คน
ก็หวังผล เพื่อกิน-อยู่ กู้ชีวัน! ฯ

ถ้า "คน" นี้ ไม่มี "คุณวิเศษ"
นอกเหนือเหตุ กิน-อยู่ ชูสุขสันต์
ก็ไม่ผิด "เดรัจฉาน" มันอยู่กัน
หิว-กิน-นอน- เสพสัมพันธ์ หวั่นเกรงภัย ฯ

เพียง "ธรรมชาติ" เท่านี้ มิพอดอก
ต้องพูนพอก "คุณธรรม" ล้ำเลิศให้—
ชีวิตคน— เรานี้ มีกำไร
ขาดทุนไซร้ ก็ไม่ควร ด่วนเกิดมา! ฯ

"สันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง"

ใช้ไม้ท่อน แทนหมอนหนุน ก็อุ่นอบ
ใช้ผ้าทบ รองตัวนอน สังวรถวิล
มีผักหญ้า เลี้ยงหล่อ พออยู่กิน
หัดเคยชิน ให้ลิ้นอด รสติดใจ ฯ

กินหนเดียว หรือสองครั้ง ยังชีวิต
ก็ชื่นจิต ไม่หม่นหมอง ยิ่งผ่องใส
มีกำลัง ประกอบการ งานใดใด
สำเร็จได้ ชื่นชม สมใจปอง ฯ

เครื่องหุ้มห่อ พอใส่ ไม่ต้องมาก
รักษายาก ตาก–ซัก ไม่หมักหมอง
เหล่านักพรต ท่านก็มี จีวรครอง
เพียงหนึ่ง–สอง– สามชิ้น ปิดอินทรีย์ ฯ

จะเอาสุข แค่ไหน ในโลกมนุษย์?
ไม่เคยหยุด "ความฝัน" เป็นนั่นนี่
"ความอยาก" นั้น สุดห้าม กามโลกีย์
รูป, รส, สี, แสง, เสียง เลี้ยงใจกาย ฯ

ความมักน้อย สันโดษ ไร้โทษแท้
ตัดกระแส "ความเมา" โง่เขลาหาย
ขอเชิญชวน มวลมนุษย์ ทั้งหญิงชาย
จงมุ่งหมาย พอประมาณ การอยู่กิน ฯ
สมบัติที่ มีค่าล้วน ควรรักษา
คือ "ศีลห้า" กรรมบท- ทศถ้วนถวิล
บำเพ็ญได้ เป็นนิจ จิตเคยชิน
จะสุขใส ไร้มลทิน สิ้นเวรเอย ฯ

"มัตตัญญุตา สทา สาธุ"

เมื่อพุทธองค์ ทรงประมาณ ผ่าน "ทุกกรฯ"
มุ่งมานะ สมาธิ สติกล้า
ดำเนินทาง อริยะ ปฏิปทา
ก็สิ้น "อา- สวะ" ได้ ไม่เนิ่นนาน ฯ
ทรงกำหนด ลมหายใจ มิให้ขาด
ขัดสมาธิ์ เหนือบัลลังก์ หวังประหาร
ปราบไพรี ผีเปรต กิเลสมาร
จึงได้ญาณ อรหันต์ "สัพพัญญู" ฯ

"สิ่งที่เราหลงรักกัน"

คุณผู้หญิง　รักคุณชาย　ตรงไหนนะ ?
คุณชายล่ะ　รักคุณหญิง　ตรงสิ่งไหน ?
ลองตอบกระทู้　ดูบ้าง　อย่างตรงไป
แล้วจะได้　ความรู้จริง　สิ่งมั่นคง　ฯ

ชายใดหนอ　ที่หญิงเห็น　ว่าเด่นสวย ?
ถึงกับยอม　มอดม้วย　ด้วยรักหลง
ฉันลองวาด–　ภาพพิศ　คิดงวยงง
คงสวยตรง　ผมที่หยิก　หยิกหงิกงอ !　ฯ

หน้าสี่เหลี่ยม　หรือหน้าเสี้ยม　คางแหลมแหลม
สิวเต็มแก้ม　หน้าพรุน　หุ่นม่อต้อ
จมูกใหญ่　รูเบิ่นโพรง　โก่งงุ้มงอ
ยามหัวร่อ　ปากกว้าง　เหมือนอย่างม้า ! ฯ

สูบบุหรี่　เหลืองขี้ฟัน　หน้ามันย่อง
ในหูสอง　มีขี้หู　เห็นหรูหรา
หัวล้านล้าน　หน้าผากเถิก　เลิกคิ้วตา
หนวดเคราหนา　มองเหมือนแขก　ไม่แปลกปลอม ! ฯ

ยามถอดเสื้อ เนื้อหนัง ดั่งคนป่า
เห็นกล้ามเนื้อ เบ้อเร่อเบ้อร่า, ถ้าผ่ายผอม–
ก็เห็นโครง ถ้วนถี่ ซี่ก่ายล้อม
กลิ่นตัวหอม เหมือนขี้ตุ่น ฉุนดีแท้! ฯ

ได้กลิ่นเหล้า เข้าใกล้ ไม่ต้องสูด
หอมบูดบูด เหมือนผักดอง ฟองชุ่มแช่
พอยกแขน แน่นประจักษ์ ใต้รักแร้
มีขนแผ่ ลามลอด สอดออกมา! ฯ

มีขนอก ดกดำ ทำให้ทึ่ง
ดูผายผึ่ง เต็มแผ่ แพร่เหมือนหญ้า
หัวนมดำ สองจุด สะดุดตา
ลงพุงพลุ้ย เหมือนกับว่า ท้องห้าเดือน! ฯ

สองข้างแขน แน่นด้วยขน กุณฑลเพชร
เหงื่อเป็นเม็ด ติดอยู่ ดูก็เหมือน–
กับ "คิงค็อง" มองหน้า ท่าบิดเบือน
ตัวเป็นเกลื้อน จุดขาวขาว ราวเห็ดรา! ฯ

ขี้เล็บดำ กำแกะ แคะขี้มูก
ขนหน้าแข้ง ราวกับปลูก เพาะต้นหญ้า
ไว้เล็บยาว เกาแควกแควก เหมือนแถกกะลา
ยามพูดจา โฮกฮาก ขากน้ำลาย ! ฯ

บ้างถ่มปรี๊ด ติดพื้น ที่ยืนนั่ง
บ้างถุยดัง น้ำกระเด็น เป็นเส้นสาย
นี่น่ะหรือ คือความงาม ของผู้ชาย ?
ที่หญิงสมัคร รักจนตาย หลงใหลกัน ! ฯ

หญิงหรือชาย ก็อย่าเห็น เป็น "นางฟ้า"
หรือ "เทพบุตร" ที่เหาะมา จากสวรรค์
มองแต่หัว จรดเท้า สาวลงพลัน
ข้างในนั้น มีแต่ล้วน ชวนน่าชัง ฯ

อัน "ความงาม" ดำนี้ ย่อมมิใช่
เกิดแต่ได้ เห็นรูป และเนื้อหนัง
เรือนร่างกาย เรานี้ ใช่จีรัง
ล้วนผุพัง เปื่อยเน่า เป็นเถ้าไป ฯ

สิ่งที่ฉัน บรรยาย มาหลายอย่าง
มีตรงไหน งามบ้าง แลเห็นไหม ?
หากไม่หา ผ้าคลุม หุ้มห่อไว้
จะสวยไหม เดินโทงโทง จงนึกดู ? ฯ

เอา "คุณงาม– ความดี" ที่คนเถิด
เป็นเครื่องสน– ใจเชิด ประเสริฐหรู
รูปร่างกาย นั้นอย่าหมาย ไปเชิดชู
ไม่กี่วัน ก็เหม็นอู้ สู่กองไฟ ! ฯ

"ชายหรือหญิง" พริ้งเพรา ก็เท่านั้น
เนื้อหนังนั่น มันสำรวย สวยที่ไหน ?
จะเปล่งปลั่ง ก็เมื่อยัง ดรุณวัย
พอแก่เฒ่า สวยตรงไหน ใครอยากดู ! ฯ

อย่ามองเพียง รูปกาย แต่ภายนอก
ซึ่งกลับกลอก ไม่จีรัง กันทั้งคู่
ลองลอกหนัง ให้ตลอด ถอดรูปรู้
เป็ด, ไก่, หมู, ย่อมเช่นนั้น เหมือนกันเอย ฯ

“ สิริมา” ผู้เลอโฉม ประโลมนั้น
ยามเป็นเป็น ชายแย่งกัน พุทโธ่เอ๋ย !
พอหมดลม– หายใจ ใครไม่เชย–
ชมหล่อนเลย แม้แต่มอง ต้องหลับตา ! ๆ

พระพุทธองค์ ทรงสอน “ อสุภะ”
ให้ปลงรูป สรีระ นี่แหละหนา
ให้เห็นความ ไม่สะอาด ธาตุกายา
คนจะได้ หายเป็นบ้า ฆ่าตัวตาย ! ๆ

แว่วธรรมสอน วอนไว้ ดูให้ซึ้ง
ดูให้ถึง แก่นความจริง สิ่งทั้งหลาย
แต่พื้นเท้า สาวขึ้นหัว ทั่วร่างกาย
ตั้งแต่ปลาย– ผมจรดเท้า สาวลงมา ๆ

ท่อง “ อะยัง– โขเม– กาโย ฯลฯ ” เพ่ง
ยุบ–พองเบ่ง กายโสโครก รกนักหนา
ท่องให้ครบ จบแล้วคิด พิจารณา
ล้วนแต่น่า– เบื่อหน่าย กายรูปเงา ๆ

ธาตุดิน–น้ำ– ไฟ–ลม ผสมขันธ์
มาปรุงปั้น ให้เห็น เป็น "เราเขา"
เป็น "คนนั้น" "คนนี้" นี่ "ของเรา"
แท้ก็มี แต่ขี้เถ้า ล้วนวอดวาย ฯ
ขอเชิญชวน มวลมนุษย์ สุดประเสริฐ
แสวง "ธรรม" กันเถิด รีบขวนขวาย
ทำความดี เพื่อหนี มี "ก้อนกาย"
"หญิง" หรือ "ชาย" ก็ใช่สวย สำรวยเอย ฯ

อเวเรน จ สัมมันติ"

นึก "มรณา– นุสติ" นี่แหละหนา
อุเบกขา วางใจ คลายโลภหลง
พอความโกรธ เกิดเมื่อใด ให้คิดปลง
เอาความตาย ใส่ลง ในตัวคน ฯ
ว่าเรานี้ ต่างก็มี แต่ขี้เถ้า
ทั้ง "เขาเรา" มองไม่เห็น แม้เส้นขน
จะฆ่าฟัน กันไปไย ให้ทุกข์ทน
ไม่เกิดผล เลยหนอ เรื่องก่อเวร ฯ

"พรหมาติ มาตาปิตโร"

บุตรคนที่ ๑ รำพึงว่า

แม่พ่อเป็น "พรหม" ของบุตร สุดที่รัก
ใครเล่าจัก เหมือนพ่อแม่ แลไม่เห็น
ตั้งแต่เกิด กำเนิดกาย ไม่วายเว้น
ตามเอื้อเอ็น- ดูลูก ปลูกดีงาม ฯ
คราลูกทุกข์ พ่อแม่สุข ไฉนหรือ ?
ข้าวสักมื้อ กลืนไม่ลง บ่งเหมือนหนาม
คราลูกสุข ท่านสนุก มีสุขตาม
ใครจะห้าม รักนี้ มิได้เลย ฯ

บุตรคนที่ ๒ ปองพรรณนา

จะพึ่งใคร ในยาม มีความทุกข์ ?
ใครจะปลุก ปลอบใจ ได้อย่างแม่
อีกทั้งพ่อ ก็พลัน หมั่นดูแล
ไม่เชือนแช ช่วยเหลือ เอื้อลูกยา ฯ
สองตาหู ดูระวัง ต่อตั้งจิต
ประสาธน์ประสิทธิ์ สอนสั่ง รอบหลังหน้า
ให้พร้อมพรัก ศักดิ์ศรี มีวิชา
เป็น "พรหมา" ของบุตร สุดเทอดทูน ฯ

บุตรคนที่ ๓ ตามมองหา

จะเปรียบคุณ แม่พ่อ ในข้อไหน
ก็ยังไม่ สมส่วน ควรเทียบเท่า
พระคุณของ ท่านนี้ มีแก่เรา
ยิ่งภูเขา, น้ำ, ฟ้า นภาดล ฯ
จะเปรียบเช่น "อรหันต์" นั้นก็ได้
ควรกราบไหว้ บูชา อย่าฉงน
จึงควรเห็น ท่านเป็น "พรหม" อุดมพ้น
ดวงจิตล้น เปี่ยมเมตตา การุญรัก ฯ

บุตรคนที่ ๔ นี่เหว่ว้า

จะหาใคร ใจเมตตา กว่าแม่พ่อ
ที่มีต่อ บุตรตน อย่างล้นเหลือ
ให้ทั้งรัก สงสาร แผ่จานเจือ
แม้เลือดเนื้อ ก็ให้ได้ ไม่เสียดาย ฯ
ยามป่วยไข้ ได้ทุกข์ ท่านปลุกปลอบ
ทั้งรอบคอบ คอยห้าม ความเสียหาย
ให้ลูกพ้น จากภยัน อันตราย
พ้นอบาย ทุจริต คอยปิดทาง ฯ

บุตรคนที่ ๕ พารำพัน

เปรียบลักษณะ พระ "พรหม" อุดมลักษณ์
เขียนรูปมี สี่พักตร์ ตามหลักศิลป์
พ่อแม่นี้ เหมาะสม เป็นพรหมินทร์
เพราะคุณธรรม ทั้งสิ้น ท่านเหมือน "พรหม" ฯ
คือเมตตา ปรานี บุตรที่รัก
แน่ตระหนัก ทุกสิ่ง จริงเหมาะสม
ช่วยดับทุกข์ คลายร้อน ผ่อนระทม
เป็นทั้งร่ม โพธิ์ทอง ของลูกยา ฯ

บุตรคนที่ ๖ วกคำนึง

"พรหมวิหาร" นั้นมี รวมสี่ข้อ
เหมือนแม่พ่อ เราก็มี สี่หน้าหรรษ์
ท่านสมัคร รักบุตร สุดชีวัน
คอยป้องกัน ทุกทุกสิ่ง ยิ่งชีพตน ฯ
ทั้งเมตตา กรุณา สารพัด
แม่พ่อ "พระ" ปฏิบัติ แต่เบื้องต้น
นับแต่ลูก ก่อสาย กายสกนธ์
ลูกทุกคน ควรรู้บุญ- คุณพระ "พรหม"

บุตรคนที่ ๗ สังเวชครวญ

เลือดในอก ปกแผ่ จากแม่พ่อ
ได้เลี้ยงหล่อ กายใจ ลูกใหญ่กล้า
เพียรมอบแต่ ความสุข ทุกเวลา
ทั้งจริย- ศึกษา นานาวิทย์ ฯ
ไม่มีใคร รักเรา เท่าแม่พ่อ
ผู้ให้ก่อ ก้อนกาย สายโลหิต
ท่านให้ได้ ทุกแง่ แม้ชีวิต
ฉะนั้นจิต ท่านจึงสม เป็น "พรหม" แท้ฯ

บุตรคนที่ ๘ แวดวงคิด

ยอมอดหลับ อดนอน อาทรบุตร
เพราะรักสุด ดวงใจ ใดไม่เท่า
เป็นเพื่อนตาย เพื่อนเล่น ตามเช่นเงา
คอยแต่เฝ้า ปกป้อง ประคองมา ฯ
ปฐมวัย ให้ลูกเรียน เพียรฝึกหัด
เพื่อสันทัด ทุกด้าน การศึกษา
ลูกจักได้ เข้าถึง ที่พึ่งพา
เป็น "พรหมา" ต่อไป เมื่อใหญ่ครัน ฯ

บุตรคนที่ ๙ กล่าวพระคุณ

แม่ทิ้งลูก ใส่กล่อง ร้อง "แว้! แว้!"
พ่อขายลูก เพื่อแก้ ความกระหาย
นานนานดอก จึงจะมี ที่เลวร้าย
นั้นมิหมาย นับประมวล ในส่วนดี ฯ
แต่แม่พ่อ ที่เหมาะสม เป็น "พรหม" นั้น
สารพัน รักลูก ปลูกศักดิ์ศรี
นับแต่ลูก เกิดมา เป็นกายี
พ่อแม่มี เมตตาถวิล ตราบสิ้นลม ฯ

บุตรคนที่ ๑๐ หยิบมาตรอง

ถึงมีลูก เกิดมา เป็นบ้าใบ้
บอด, หนวกไร้ ความหวัง เสื่อมสังขาร
แต่แม่พ่อ ก็มิเกลียด เหยียดประจาน
กลับสงสาร เมตตา ยิ่งปรานี ฯ
เพราะท่านเปี่ยม "พรหมธรรม" เลิศล้ำจิต
จึงมิคิด ทิ้งขว้าง ร่างบัดสี
เพิ่มบำเรอ สุขา กว่าลูกดี
ให้ลูกที่ ปมด้อย หายน้อยใจ ฯ

“คำรำพึงรำพันถึงพ่อแม่แต่ละคน”

พ่อแม่เลี้ยง	ลูกมา	หาเคยคิด
บุญคุณติด	ตัวลูก	ผูกใจหวัง –
ทวงหนี้สิน	กินอยู่	ชูชีวัง
ทวงกระทั่ง	ค่าเรียน	เวียนตอบแทน ฯ
เพราะพ่อแม่	แน่ใจ	มอบให้ลูก
เพื่อหวังปลูก	ร่มเย็น	เป็นสุขแสน
ท่านจึงเปรียบ	ดุจ “พรหม”	อุดมแดน
ทรงคุณแม้น	“อรหันต์”	ควรวันทา ฯ

ลูกอุบาทว์	ชาติชั่ว	ไม่กลัวบาป
ทำหยามหยาบ	ตีด่า	ฆ่าพ่อแม่
ไม่รู้คุณ	พระ“พรหม”	อุดมแด
ลูกนั้นแน่	ลงนรก	หมกอบาย ฯ
คุณแม่พ่อ	ก่อชีวิต	คิดไม่สุด
เอาน้ำใน	มหาสมุทร	มาจุดหมาย
บนพื้นฟ้า	อากาศ	วาดบรรยาย
ก็เกินขอบ	เขตขยาย	ยังไม่พอ ฯ

เคยยินข่าว ลูกจัญไร ไล่ซ้อมแม่
จนนอนแผ่ แทบมลาย วายสังขาร
ถูกจับส่ง ลงทัณฑ์ ดัดสันดาน
เพราะเป็นพาล เลวกว่าสัตว์ อุบัติมา ฯ
ลูกเข้าคุก พ่อแม่ทุกข์ ฉุกใจคิด
ยังมีจิต ปลงอภัย ไม่ปรารถนา
จะเอาโทษ โกรธเจ้า เฝ้าหวั่นว้า
นี่แหละหนา "พรหม" ของบุตร สุดแสนดี ฯ

คุณของแม่ แต่บาทา เท่าฝาหอย
คุณของพ่อ ก็ไม่น้อย คอยส่งเสริม
ทั้งแม่พ่อ มีคุณ ตามจุนเจิม
แต่แรกเริ่ม ก่อกาย จนวายปราณ ฯ
ท่านจึงเปรียบ เทียบได้สม "พรหม" ของบุตร
ไม่สิ้นสุด คุณอนันต์ ร่ำพันขาน
ลูกทุกข์ร้อน อย่างใด ไปกราบกราน
"พรหม" ไม่ผ่าน เอื้ออำนวย ช่วยทุกคน ฯ

แม่พ่อวอน สอนทุกอย่าง ทางประเสริฐ
เพื่อให้ลูก เลอเลิศ เชิดศักดิ์ศรี
สอนกิริยา มารยาท ชาติผู้ดี
การพาที กิน–อยู่ สู่สังคม ฯ
ให้มีวิทย์ ติดกาย หายโง่เขลา
รู้เทียมเท่า เขามี ที่เหมาะสม
พระคุณแท้ แม่พ่อ ขอประนม
เทอดไว้เหนือ เกศผม เช่น "พรหมา" ฯ

แม่ไกวเปล เห่กล่อม ถนอมบุตร
พ่อไปขุด เผือกมัน รีบผันผาย
ต้องบั่นบุก ทุกข์ยาก ลำบากกาย
เช้าจดบ่าย สายัณห์ ผันกลับเรือน ฯ
ทั้งแม่พ่อ ชะลอจิต ชีวิตลูก
สายใยมั่น พันผูก หาใครเหมือน
ใดผิด –ถูก, ชั่ว–ดี ชี้บอกเตือน
จึงควรเอื้อน ท่านสม เป็น "พรหมา" ฯ

ผูกลูกน้อย ห้อยหลัง ระวังล้ม
จะเดิน, ก้ม ลูกน้อย ก็พลอยไหว
มิยอมทิ้ง ลูกวาง ห่างตาไกล
แม่ต้องไป ทำงาน ซานหาเงิน ฯ
มาเลี้ยงลูก เลี้ยงผัว ครอบครัวยาก
พ่อก็จาก ไปทำงาน อีกนานเนิ่น
ทั้งแม่พ่อ มิเคยท้อ ทุกข์เผชิญ
ควรสรรเสริญ ท่านเป็น เช่นพระ "พรหม" ฯ

แม้อยากกิน สิ่งใด ใจแทบขาด
ก็มิอาจ กลืนส่ง ลงคอได้
แม่มิเว้น เอ็นดู สู้ตัดใจ
สละให้ ลูกกิน ด้วยยินดี ฯ
ยามลูกเจ็บ แม่เหน็บ เจ็บตามด้วย
ยามลูกม้วย แม่ใคร่ ไปเมืองผี
ทั้งแม่พ่อ ห่อเหี่ยว เปลี่ยวชีวี
พ่อแม่นี้ คือ "พรหม" สมคำพร ฯ

คำบาลี มีว่า "พรหมาติ
มาตาปิ- ตโร" พุทโธแถลง
เปรียบมารดา บิดร สุนทรแสดง
พระคุณแพง เหลือค่า กว่าผู้ใด ๆ
จะเปรียบด้วย ดิน, ฟ้า มหาสมุทร
ก็ยากสุด จะเบี่ยม เทียมเทียบได้
เพราะเมตตา ปรานี มีล้นใจ
ท่านเปรียบไว้ เช่น "พรหม" สมถ้อยคำ ฯ

มือหนึ่งจูง มือหนึ่งอุ้ม คุ้มครองลูก
มิให้ถูก แดด-ฝน พ้นภัยผอง
ทั้งแม่พ่อ หล่อเลี้ยง เคียงประคอง
คอยปกป้อง ลูกไว้ จนใหญ่มา ๆ
ไม่เคยคิด บิดผัน หันหน้าหนี
แม้พ่อแม่ จะมี ทุกข์นักหนา
ก็ไม่ทอด - ทิ้งบุตร สุดชีวา
จึงเปรียบเป็น "พรหมา" ของลูกจริง ฯ

"อัคคีภัย ๓ กอง"

อัคคีภัย ไหม้บ้าน, อาคารวอด
แลตลอด โล่งอนาถ หวาดผวา
แต่ความเพียร ของมนุษย์ รุดพัฒนา
ในไม่ช้า ก็งาม ได้ตามเดิม ฯ
อัคคีภัย ไหม้จิต ติดกันยุ่ง
เกือบทั้งกรุง เพราะ "กาม" ลุกลามเพิ่ม
"กองดับไฟ" ไม่สามารถ ราดน้ำเติม
เพลิงยิ่งเหิม โหมใหญ่ ไม่สร่างซา ฯ
อัคคีภัย สามกอง ของแรงร้าย
มักเผากาย เผาจิต พิษนักหนา
อัคคี "โลภ โกรธ–หลง" องค์ "สัมมา"
ทรงตรัสว่า ร้อนยิ่ง กว่าสิ่งใด ! ฯ
จะสูบน้ำ จากบ่อ มาหล่อราด
ก็มิอาจ ระงับ ดับลงได้
ต้องใช้ "น้ำ– ธรรม" สะอาด สาดเข้าไป
"อัคคีใจ" จึงจะค่อย ลดน้อยลง ฯ

"สิ่งที่ขาดพัฒนา"

การสร้าง "โรง ภาพยนตร์ ทุกหนแห่ง
พากันแต่ง หรูหรา อ่าโอ่โถง
ก็สำเร็จ เสร็จพลัน กันทุกโรง
ได้ชักโยง คนเข้ามา หาเรื่อง "**กาม**" ฯ

แต่การสร้าง โรงเรียน, วิหาร, อาคารโบสถ์
มักเดี่ยวโดด ยืนค้าง กลางทุ่งหลาม
ไม่มีใคร เกื้อหนุน จุนให้งาม
คนใจทราม จึงมีมาก ยากขัดเกลา ฯ

เงินซื้อดู ทางหู–ตา ค่าแพงลิบ
ก็มีผู้ กล้าหยิบ จากกระเป๋า
ยังแถมค่า จิปาถะ สละเร้า
เราโง่เขลา หรือฉลาด วาดภาพคิด ? ฯ

การพัฒนา ด้านวัตถุ มุก่อสร้าง
สพาน, ถนน, หนทาง วางประดิษฐ์
แต่ทางใจ ไม่เหลียวแล แม้สักนิด
ทางด้านจิต จึงมืด "**ธรรม**" ต่ำเต็มที่! ฯ

"คนเข้าวัด"

(กลอนตลาด)

คนเข้าวัด มากมาย หลายประเภท
เข้าไปเพื่อ เกลากิเลส ก็มีหลาย
เข้าไปหวัง พึ่งเทศน์ กิเลสคลาย
เข้าไปหมาย ดื่มด่ำ รสธรรมกลืน ฯ

เข้าไปเพื่อ ทำทาน การกุศล
หวังรับผล แทนทด จิตสดชื่น
เข้าไปหวัง นั่งสงบ สบสุขชื้น
หวังร่มรื่น กาย–ใจ ใต้ร่มโพธิ์ ฯ

เข้าไปวัด หัดใจ ให้หยุดวิ่ง
ไกลจากสิ่ง เมามัว ยั่วโมโห
เข้าไปวัด หัดใจ ให้คลายโมห์
คลายโลภโท– สะร้าย คลายโกรธา ฯ

เข้าไปวัด เพื่อดู หมู่พระสงฆ์
ทรงงาม ดำรง ศีลสิกขา
เข้าไปเพื่อ ไหว้พระ ปฏิมา
ซึ่งเจิดจ้า ใจอยู่ มิรู้คลาย ฯ

เข้าไปเพื่อ ระงับ ดับความโศก
เข้าไปเพื่อ ดับโรค ให้ห่างหาย
เข้าไปเพื่อ ฟังพระ สาธยาย
อภิปราย พุทธพจน์ กำหนดจำ ฯ

เข้าไปวัด เพื่อหมาย คลายโง่เขลา
ได้น้อมเอา สิ่งที่ดี มิตกต่ำ
เข้าไปเพื่อ ดวงใจ หายมืดดำ
ให้ดวงตา เห็นธรรม พระสัมมา ฯ

เข้าไปวัด เพื่อช่วย อวยธุระ
ให้เณร,พระ สบายใจ ได้สุขา
ช่วยดูแล อาหาร และหยูกยา
ช่วยจัดหา สิ่งของ ที่ต้องการ ฯ

ช่วยโรงเรียน โรงครัว ทั่วทุกแห่ง
ช่วยตบแต่ง เสนาสน์, โบสถ์วิหาร
ช่วยสร้างส้วม, ไฟฟ้า, น้ำบาดาล
สร้างสะพาน, สร้างถนน ให้คนเดิน ฯ

ช่วยบวชเณร บวชพระ, ทอดกฐิน
อวยทรัพย์สิน ร่วมบุญไป ไม่ขัดเขิน
สามัคคี กาย–ใจ ไม่ขาดเกิน
เข้าวัดหวัง ความเจริญ ให้แก่ตน ฯ

แต่ก็มี ผู้ที่ เดินเข้าวัด
ใช่หวังตัด กิเลสสร้าง ทางกุศล
เข้าไปก่อ เหตุร้าย หลายยุบล
ให้พระ–คน เดือดร้อน อ่อนระอา ฯ

เข้าไปเก็บ กิเลส ที่เขาทิ้ง
เก็บทุกสิ่ง เข้ามาบวก พวกตัณหา
พบอะไร ที่ใครเผลอ เจอเป็นคว้า
ทั้งข้าวปลา สิ่งของ มองตาวาว ฯ

บ้างเข้าไป หลบคดี เรื่องหนี้สิน
บ้างเป็นสื่อ หากิน ทางชู้สาว
บ้างไปยุ แหย่แยก ให้แตกร้าว
บ้างก็กล่าว นินทา– ญาติ, สามี ฯ

บ้างนำเรื่อง เขย–สะใภ้ ไปเล่าบ้าง
บ้างอวดอ้าง เรื่องเด่น เป็นเศรษฐี
บ้างอวดเรื่อง ทรัพย์สิน นิลมณี
อวดเรื่องที่ เลิศล้ำ ทางร่ำรวย ฯ

บ้างไปวัด เพราะมีนัด เรื่องนายหน้า
เรื่องขายค้า ติดต่อไว้ เรื่องไพ่,หวย
หวังแก้ตัว งวดใหม่ ไม่ 'เฮงซวย'
ชายก็คุย เรื่องมวย เรื่องม้ามี ฯ

แต่พวกชาย ดูจะไม่– มีเรื่องมาก
ความยุ่งยาก มิค่อยพร่ำ ทำเสื่อมศรี
ก็มีบ้าง ทางผู้ร้าย หมายของฟรี
ลวง 'หลวงพ่อ' 'หลวงพี่' 'หลวงปู่' 'หลวงตา' ฯ

บ้างเข้าวัด เพื่อหมาย ไปถ่ายทุกข์
บ้างเข้าไป เคล้าคลุก ปลุกตัณหา-
ผู้ที่ไม่ ใยดี กับสีกา
ให้เปลื้องผ้า- เหลืองไป ใฝ่โลกีย์ ฯ

บ้างชอบ "เจ้าคุณ" รุ่นหนุ่ม ไม่รุ่มร่าม
ชอบ "พระครู" วุฒิงาม เด่นหน้าที่
บ้างชอบ "มหา" หน้าหล่อ หุ่นพอดี
บ้างชอบคุย กับ "หลวงพี่" ที่คุ้นกัน ฯ

เพื่อขอข้าว- ของใช้ นำไปบ้าน
บ้างขอทาน ของดีดี ที่ขบฉัน
ทั้งผลหมาก รากไม้ สารพัน
บ้างขอวัน- ฤกษ์ดี ที่อุดม ฯ

เพื่อเปิดงาน การค้า วิวาห์บ้าง
เพื่อก่อสร้าง โรงแรม ให้เหมาะสม
บ้างไปขอ ให้พระ ท่านประพรม
เป่าน้ำมนต์ มหานิยม เสน่ห์พราย ฯ

บ้างเข้าไป อาศัยวัด แก้กลัดกลุ้ม
ฉุดผู้หญิง ไปแอบซุ่ม กำแพงหมาย
เพื่อฝากรัก สลักจิต คิดทำลาย
ทั้งหญิงชาย ก่อบาป หยาบระยำ ฯ

บ้างเข้าไป เพื่ออาศัย สถานที่
ได้อยู่ฟรี ผาสุก ทุกเช้าค่ำ
อาศัยน้ำ, ส้วม, ไฟ ใช้ประจำ
เพื่อกระทำ กิจการ งานส่วนตัว ฯ

บ้างเข้าไป ลักเล็ก ขโมยน้อย
ผลไม้ กล้วยอ้อย ก่อกรรมชั่ว
แม้ตัดเศียร พระก็ได้ ไม่เกรงกลัว–
จะต้องหัว ขาดกระเด็น เช่นปฏิมา ฯ

ฉันเหม็นเบื่อ เหลือทน คนเข้าวัด
ที่ไม่ขัด เกลากิเลส เศษตัณหา
บ้างเข้าไป นั่งระงับ ทำหลับตา
ให้ฝูงปลา– เชื่องก็มี ชีนักบุญ ฯ

เข้าไปบวช อวดโกนหัว ตัวสะอาด
แต่ดวงใจ ใช่วิลาศ มีแต่วุ่น
ข้าไปหา โทษใส่ ใช่หาคุณ
บ้างหวังคน มาอุดหนุน เก็บทุนรวม- ฯ

ให้เป็นพัน เป็นหมื่น ยื่นเขากู้
ใครไม่รู้ นึกว่าจน ทนทุกข์ท่วม
ก็เมตตา ให้แก่ผู้ รู้สำรวม
ที่แท้สวม หน้ากากไว้ ให้คนดู ฯ

ยิ่งพูดไป เหมือนสาวไส้ ให้กายิ้ม
กาก็อิ่ม ด้วยอาหาร พาลอดสู
คนเข้าวัด เป็นอย่างไร ใครคงรู้
มีมากอยู่ หลายประเภท สังเกตเอา ฯ

ขออภัย ใช่เสกสรร พูดกลั้นแกล้ง
หรือเพื่อแต่ง คารม ทับถมเขา
ท่านผู้ที่ เข้าวัด หวังขัดเกลา
ให้กิเลส บางเบา ออกจากใจ ฯ

ก็มีอยู่	มากมาย	มิใช่น้อย	
ควรกล่าวถ้อย	โมทนา	น่าเลื่อมใส	
ผู้ปฏิบัติ	เช่นนี้	มีถมไป	
ถึงอยู่บ้าน	ก็วิไล	ใจงดงาม	ฯ
บ้างเข้าสู่	เตาอบ	สงบจิต	
มีญาติมิตร	มากมาย	หลายคนหาม	
เวียนรอบเมรุ	สามหน	คนเดินตาม	
พ้นเกียรติ-กาม–	กินอิ่ม	ชิมสังคม	ฯ
บ้างเข้าไป	นอนระงับ	ดับความทุกข์	
สงบสุข	"ปัสสโม	สุโข" สม	
ภายในตึก	เฉพาะตน	พ้นแดดลม	
บ้างถูกถม	ดินกลบ	สงบนอน	ฯ
มีแต่ชื่อ	เขียนไว้	ให้คนรู้	
ติดไว้ที่	หน้าประตู	เป็นอนุสรณ์	
ใครผ่านไป	ไม่ต้องถาม	นามกร	
นี้ผู้จร	เข้าสู่วัด	สงัดกาย	ฯ

บางคนเข้า ไปถาม ตามกุฏิ์พระ
อะไรจะ แลกเปลี่ยน เวียนมาขาย ?
บางคนเดิน เตร็ดเตร่ เพทุบาย
เข้าไปหมาย ลวงพระ แสวงรวย ฯ

บ้างเข้าไป สอบถาม ฤกษ์ยามว่า
บ่ายวันนี้ จะยาตรา ทางใดสวย ?
'มืด-สว่าง' 'ล่าง-บน-โต๊ด' โปรดอำนวย
ขอท่านช่วย อีกสักครั้ง หวังเมตตา ฯ

บ้างเข้าไป หมายขู่ กู้เงินพระ
"อย่าคิดดอก แรงนะ ท่านมหา
ฉันจะเบี้ยว เสียก็ได้ เป็นไรนา
จะมีท่า มาพ้อง ร้องอะไร !" ฯ

บ้างไปถก เถียงกัน โต้ปัญหา
"วิปัสนา" แหลมคม คารมใส
"อภิธรรม" ล้ำลึก ผึกดวงใจ
จนเกือบได้ ดูมวยวัด จัดเวที ! ฯ

บ้างหนีจาก ลูกหลาน การบ้านช่อง
แอบย่องย่อง เดินไปวัด ตัดทุกข์
เว้นหน้าดำ ทำงาน ให้ท่านฟรี
วันพระนี้ พอหายใจ ได้หลบมุม ฯ

บ้างก็หวัง ตั้งใจ ไปสังสรรค์
กับเพื่อนกัน ที่อยู่วัด แก้กลัดกลุ้ม
พอได้ถ่าย ระบายโศก ทุกข์, โรครุม
เลิกประชุม ก็กลับบ้าน สำราญใจ ฯ

บ้างเข้าไป ขายยา ค้าขนม
ตั้งแผงลอย สอยลม สมสมัย
ขายผักหญ้า ปลาเค็ม เต็มวัดไป
ทั้งผลไม้ มันเผือก ให้เลือกดู ฯ

บ้างเข้าวัด เวียนรอบ หวัง"ช็อปปิ้ง"
ซื้อของถูก ดีจริงจริง คอยวนอยู่
ตลาดนัด วัดไหน ไปเกรียวกรู
ปลาแห้ง,ปลาร้า ปลาจ่อม,ปลาทู ดูเลือกเอา ฯ

การเข้าวัด ปัจจุบัน นี้ขันแท้
ทั้งสาวแก่ ก็พลอยเป็น เช่นกับเขา
เข้าไปวัด ใช่หวังตัด ความมัวเมา
ยิ่งสะสม หลายเท่า กิเลสมูล ฯ

ที่กล่าวนี้ มิใช่ชั่ว ทั่วไปหมด
แต่สลด ที่ความดี ต้องหนีสูญ
เพราะสะสม แต่ "ดีนอก" ให้พอกพูน
ความ "ดีใน" ไม่จำรูญ จึงห่างไกล ฯ

ดีกินอิ่ม นอนหลับ ระดับต่ำ
มิได้ทำ ให้พ้นทุกข์ สุขสดใส
อย่าทุนเทอด เลิศล้น จนเกินไป
สร้าง "ดีใน" ไว้ให้มาก ไม่ยากจน ฯ

เมื่อถึงครา ลาพราก จากโลกนี้
จะได้มี "บุญ" ไป ไม่ขัดสน
ได้หล่อเลี้ยง เคียงใจ ให้คงทน
เป็นกุศล ผาสุก ทุกทิวา ฯ

คนเข้าวัด　มีหลายอย่าง　ต่างประเภท
สุดแต่ใคร　จะใช้เลศ　ให้ถูกท่า
ถ้าเข้าวัด　เพราะคนนั้น　มีปัญญา
ก็ได้พา　"บุญ" กลับ　รับเอาไป ฯ

ถ้าเข้าวัด　ด้วยความอยาก　มากโง่เขลา
จิตก็เศร้า　เสื่อมกุศล　ผลไม่ได้
มีแต่จะ　เจอนรก　เผาอกใจ
ให้หมองไหม้　"บุญ" สูญ　พูนแต่กาม ฯ

คนเข้าวัด　ต้องวัดตน　เช่นคนวัด
กิเลสเกิน　ต้องรีบตัด　ออกทั้งสาม
ถ้ามีน้อย　ต้องคอยกด　ให้ลดลาม
ถ้าหมดเลย　นั่นแหละงาม　ตาม "พุทโธ" ฯ

ขอนอบน้อม　อภินันทน์　พรรษานี้
ด้วยเจตนา　อันดี　จากคนโง่
ขอผู้รับ　ทั้งสิ้น　จงภิญโญ
ให้จิตโส-　ภิตลอด　ปลอดจากทราม

"คนเข้าวัด" ควรใจแน่ เช่น "แม่พริ้ง"
ขนบุญจริง เข้าในวัด ตัดชั่วสาม
คือ ราคะ โทสะ โมหะ กาม
ขนแต่ความ- ดีมา พาใส่ตน ๆ

กิจของท่าน ที่กระทำ นั้นล้ำเลิศ
แสนประเสริฐ ทุกอย่าง ทางกุศล
จึงได้รับ แต่สิ่ง มิ่งมงคล
แต่เบื้องต้น จนถึงปลาย วายชีวัน ๆ

เป็นตัวอย่าง เลิศล้น "คนเข้าวัด"
เกียรติประวัติ ควรเทอด ไว้เฉิดฉัน
ให้มวลชน ทั่วไป ได้ทราบกัน
เป็นมิ่งขวัญ ลูกหลาน ไปนานไกล ๆ

การเข้าวัด นั้นคือใจ ต้องไปวัด
เพื่อขจัด ฝุ่นละออง ให้ผ่องใส
วัดกิเลส ของเรา มีเท่าใด
ถ้ามากไซร้ ก็ควรตัด กำจัดลง ๆ

การเข้าวัด มิใช่ตัด ที่ตรงปาก
ต้องตัดราก อวิชชา ที่พาหลง-
ก่อตัณหา พาใจ ให้วยงง
นี่แหละตรง ฉายา ว่า "เข้าวัด" ฯ

จะอยู่วัด หรืออยู่บ้าน กอบการกิจ
ควรทำจิต น้อมในธรรม เพียรบำบัด
ให้กิเลส ถอยไป เห็นได้ชัด
ไม่จำกัด วัดหรือบ้าน สถานใด ฯ

ทำอย่างนี้ จึงจะสม เขาชมว่า
ผู้นั้นแหละ ควรบูชา น่าเลื่อมใส
เช่น "แม่พริ้ง หาญพานิช" จิตวิไล
คติไป คือ "สวรรค์- นิพพาน" เอย ฯ

"ความประสงค์ที่เป็นกุศล"

การพิมพ์นิทานจริงอิงธรรมะเรื่อง "ฝุ่นขัดเพชร" นี้ ก็เนื่องจากเลื่อมใสในการ "ตัดโลก" ของคนที่มีอายุน้อย-หนุ่ม-แน่น ซึ่งกำลังมีหน้าที่การงานรุ่งเรืองทางโลก แต่ไม่ "หลงโลก" รู้สึกว่ามีน้อยคนที่จะทำได้ คนที่เห็นทาง "อริยมรรค" แล้วรีบตัดโลกขาดได้ เป็นผู้ที่มี "บุญเก่า" ตามสนับสนุน ส่วนผู้ที่ไม่มี "บุญเก่า" ก็ขออย่าได้ "ท้อใจ" จงรีบสร้าง "บุญใหม่" เสียในปัจจุบันชาตินี้ เพื่อจะได้สะสมไว้ให้กลายเป็น "บุญเก่า" ติดตามไปชาติหน้า การสรรเสริญคุณงามความดีของคนเมื่อตายไปแล้ว ผู้ที่ได้อ่านประวัติของท่านอยากจะแลเห็นพบปะคารวะกราบไหว้บ้างก็ไม่มี "ตัวตน" จะได้เห็น จึงเล่าสู่กันฟังเสียเมื่อเจ้าของยังมีลมหายใจอยู่ดีกว่า เพื่อใครมีจิตศรัทธาเลื่อมใสก็จะได้ดำเนินตามบ้าง.

"ชมคนที่ควรชม"--ไม่บาป !

"ติคนที่ไม่ควรติ"--บาป! บาป ! บาป !

"ส. ศิลป์"

"บุคคลที่หายาก!"

สรรเสริญ "ผู้ ที่เห็น 'อริยทรัพย์' –
ประเสริฐกว่า คณานับ 'ทรัพย์โลก' หล้า"
เป็นการควร สรรเสริญ เกริ่นวาจา
อีก "ผู้รู้– จริง" ก็หา– ยากยิ่งครัน ฯ
"ผู้มีเงิน– เดือนมาก อยากออกบวช"
ก็ควรอวด ว่าหายาก ฝากคำขวัญ
"ผู้ไม่หลง ว่า "ตัวเรา– ของเรา" นั้น
ก็ยากสรร– หาได้ มิใคร่พบ ฯ
"ชมท่านที่– ควรชม" นี้สมแท้
"ไม่บาป" แน่ ใช่สอพลอ ยอประจบ
"ติท่านที่– มิควรติ" สิต้องนบ–
น้อมเคารพ เกรง "บาป" หยาบยิ่งนัก! ฯ
อ่านแล้วพิ– จารณา หาเหตุ–ผล
เก็บสิ่งที่ ดีล้น ไว้เป็นหลัก
มิใช่แกล้ง แต่งเล่น เช่นชวนชัก
ให้ใครปัก– ใจเชื่อ เพื่อเลวร้าย! ฯ

“ฝุ่นขัดเพชร”

มีนิยาย ชีวิตจริง อิงธรรมะ
ซึ่งอยากจะ เสนอต่อ คุณ “ส. ศิลป์”
เพื่อนของฉัน นั้นศรัทธา ไร้ราคิน
ฝากแนวจิน- ตนาไว้ ใฝ่รำพึง ฯ

พฤหัสบดี ที่สิบกันย์ วันดีล้น
สอง-ห้า-หนึ่ง- สี่ดล ผ่านมาถึง
“สมาน” รับ ขับรถ- ‘โฟล์ค’ มาดึง-
ตัวฉันบึ่ง ไป “สมุทร- ปราการ” ฯ

เลี้ยวเข้าวัด “อโศกาฯ” เวลาค่ำ
หกโมงเศษ สู่เขตนำ “กัมมัฏฐาน”
อันเป็นที่ สงบล้ำ แสนสำราญ
คนชอบผ่าน เข้ามา หาความดี ฯ

ลงจากรถ เข้าไป ไหว้พระก่อน
ไม่รีบร้อน ค่อยประนม ก้มเกศี
กราบ “หลวงพ่อ- ทรงธรรม” “ท่านพ่อลี”
ตรงหน้าศพ ท่านนี้ ที่ศาลา ฯ

ผู้ปฏิบัติ ทางธรรม ตามพระสอน
ย่อมนั่งนอน ร่มเย็น เป็นสุขา
ถ้าเลี้ยวเข้า ทางผิด จิตหวั่นว้า
ก็ต้องหนี ทุกขา กันคลุกคลาน ฯ

ตอนสี่ทุ่ม เลิกประชุม อบรมแล้ว
จิตผ่องแผ้ว กลับมา หา "สมาน"
พบเธอนั่ง เขียนอักษร วอนไหว้วาน
ให้ฉันเพียร เขียน "นิทาน" ใคร่อ่านกลอน ฯ

เธอจดย่อ พอเป็นเค้า เล่าไว้ให้
ว่าชายหนุ่ม หนึ่งไซร้ ในกาลก่อน
อยู่ชนบท บ้านป่า พนาดร
บทจร มาศึกษา วิชาชาญ ฯ

ณ แดนดิน ถิ่นประเทือง นาม "เมืองหลวง"
แต่ยังห่วง น้องน้อง อยู่ทางบ้าน
จึงออกปาก ฝากญาติ ให้อุปการ
"ผมเรียนจบ ไม่ช้านาน จะช่วยชู" ฯ

พอเรียนจบ ทำงาน ชั้นตรีนี้
เงินเดือนมี แต่ยังน้อย ไม่ค่อยหรู
ญาติก็บอก ให้รับน้อง ไปเลี้ยงดู
น้องทั้งหมู่ หกคน แสนจนใจ! ฯ

ตัวคนเดียว จะเลี้ยงน้อง บ้องเกศเกล้า
เราจะเอา เงินตรา มาจากไหน ?
ค่าเช่าบ้าน เจ็ดร้อย น้อยเมื่อไร ?
เหลือเท่าไหร่ รายรับ ? ลองนับทวน ! ฯ

การใช้จ่าย เดือนหนึ่ง ดึงหลังหน้า
ไหนอาหาร, การศึกษา พาปั่นป่วน
ต้องกู้ยืม มิตรสหาย ใจรัญจวน
บวกขบวน รอบตัว ตั๋วจำนำ ! ฯ

เพียรอดทน ไม่ละ มานะสู้
ไม่หดหู่ แปรจิต คิดทางต่ำ
มุ่งก้าวหน้า การงาน ไม่คร้านทำ
จนเลขล้ำ จำนวนหมื่น ค่อยพื้นตัว ฯ

หนึ่งหมื่นห้า ต่อเดือน เหมือนจะโก้
แม้ไม่โต แต่ก็ยัง ดังไปทั่ว
เป็นโฆษก ทีวี. ที่นุงนัว
กับเรื่องเด็ก พันพัว ทุกรายการ ฯ

จะเป็นใคร ก็เชิญคิด ไม่ผิดดอก
คิดไม่ออก โปรดไปถาม "พระกรรมฐาน"
องค์ที่ท่าน เพิ่งบวชมา ไม่ช้านาน
อยู่ทางด้าน ชายชลา ป่าลำพู ฯ

กุฏีน้อย ลอยโสด อยู่โดดเดี่ยว
เข้าซอยสาม ซ้ายเลี้ยว ไปสักครู่
จะเห็นกุฏิ์ 'ทรงไทย' น่าเอ็นดู
สัปปายะ พออยู่ เพียงหนึ่งองค์ ฯ

มองทางเดิน แปลกตา เป็นผ่าเท้า
พิมพ์ซิเมนต์ เหมือนคนก้าว เดินไม่หลง
คงหมายตาม รอยพระบาท พุทธองค์
ไม่เวียนวง อยู่ในวัฏฏ์ ตัดชาติภพ ฯ

ถ้าได้เจอ องค์ "พระ- กรรมฐาน"
บำเพ็ญฌาน เพ่งรู้ ผู้สงบ
จงเข้าไป กราบกราน โดยเคารพ
จักประสบ ความจริง หายกริ่งใจ ฯ

ขอยุติ ตอนนี้ มิต้องเล่า
ย้อนมากล่าว เรื่องเดิม เติมต่อใหม่
เมื่อชายนั้น บั่นบาก ทุกข์ยากกระไร
ผจญภัย มรสุม ชุ่มชีวิต ฯ

มองโลกเห็น เป็นทุกข์ หมดทุกอย่าง
จะเดินทาง ใดดี ที่ไม่ผิด ?
ควรจะมุ่ง ทางธรรม อมฤต
พ้นอำนาจ อามิส ของโลกา ! ฯ

เริ่มปฏิบัติ กายใจ ให้สูงส่ง
ดำเนินตาม พุทธองค์ แสวงหา-
"โมกขธรรม" ล้ำเลิศ เกิดปัญญา
อันเชื่อมั่น นักหนา ว่าพ้นทุกข์ ฯ

จึงเริ่มต้น มัธยัสถ์ ตัดรายจ่าย
ไม่ฟูฟาย เหมือนเขา เหล่าคนสุข
เก็บเงินใช้ หนี้หมด ปลดร้อนรุก
ได้ปลื้มปลุก ในธรรม "พระสัมมา" ฯ

รักษาศีล กินผัก แบบมักน้อย
ไม่นั่งคอย ใฝ่ถวิล กินมังสา
เลือดเนื้อใคร จะซาบซ่าน หวานโอชา
ไม่ปรารถนา กลืนกิน ทั้งสิ้นเลย ฯ

ส่งน้องน้อง ทุกคน เรียนจนจบ
ทำหน้าที่ "พี่" ครบ มิเชือนเฉย
ส่งไปนอก ไปนา พาชื่นเชย
รถยนต์เคย มีใช้ ไม่ต้องการ ! ฯ

แบบสวยหรู นั่งชู– คอสง่า
มีราคา นับแสน แล่นทั่วบ้าน
ถึงจะมี ร้อยคัน ไม่บันดาล–
สุขสำราญ ให้คน พ้น "ความทุกข์" ฯ

มีบ้านเรือน ตึกราม อร่ามหรู
ก็ติดอยู่ ในกรง ที่หลงสุข
มีเงินเดือน เรือนหมื่น ตื่นตามยุค
ก็ไม่ปลุก– ปลื้มใจ ให้คลายร้อน ฯ

ยิ่งมีมาก ทุกข์ก็ยิ่ง วิ่งตามแข่ง
เข้ามาแซง เผาใจ ไม่หยุดหย่อน
มิใช่สุข ความดี ที่ถาวร
อย่ามาหลอน หลอกเรา ไม่เอาแล้ว ! ฯ

เรื่อง "กามสุข" นั้นหนา ข้า ฯ อิ่มล้น
ไม่เห็นผล ใดดี ที่แน่แน่ว
มิใช่สุก เช่นดาว ที่พราวแพรว
พอสุขแคล้ว ก็กลับทุกข์ ใช่สุขเย็น ฯ

สุกผลไม้ ทั้งมวล นั้นล้วนเน่า
คนเราเล่า สุกงอม ก็ย่อมเหม็น
สุขเมื่อหนุ่ม เมื่อสาว คราวเป็นเป็น
ก็ไม่เห็น จีรัง ทั้งหญิงชาย ฯ

มียอดหญิง　พริ้งเพรา　ที่เรารัก
ก็คิดหัก　ห้ามใจ　ไม่มั่นหมาย
จงคบกัน　อย่างฉันนี้　เป็น "พี่ชาย"
จะสบาย　ใจกว่า　วิวาห์กัน　ฯ

ไม่ต้องห่วง　หวงหึง　ถึงพื้นฆ่า
ไม่ขุ่นข้อง　ฟ้องหย่า　กันลือลั่น
ไม่ต้องมี　หลานลูก　มาผูกพัน
ตัวเบาครัน　ว่างใจ　ไร้กังวล　ฯ

ไปถือพรต　พรหมจรรย์　ฉันเพียงอิ่ม
ยืน–เดิน–นั่ง–　นอนยิ้ม　ใช่บ้าบ่น
ทำ "กรรมฐาน–　วิปั้สนา"　รักษาตน
ให้กายใจ　หลุดพ้น　จากโลกีย์　ฯ

เราจักมี　สุขใจ　มิใช่น้อย
เริ่มปลดปล่อย　ภาระ　ผละหลีกหนี
สละงาน　โฆษก　ทาง ทีวี.
จะช่องสี่　ช่องอะไร　ก็ไม่ทำ !　ฯ

ปลดรถยนต์, 'คนรัก' หักใจห้าม
ปลดเรื่อง "กาม- สุขา" ที่ค่าต่ำ
ปลดสิ่งที่ กิเลสชอบ มาครอบงำ
มุ่งออกบำ- เพ็ญพรต ปลดบ่วงลอย ฯ

เขียนธรรมะ พิมพ์แจก แปลกและใหม่
ให้คนอ่าน เข้าใจ ใช่อวดฝอย
ใครจะว่า พุ่ง-เพ้อ- เพ้อ-พล่ามพลอย
ก็ไม่ถอย- ท้อพลัง ความตั้งใจ ฯ

ชายคนนี้ มีศรัทธา เข้ามาวัด
บวชเคร่งครัด อยู่ที่นี่ มิไปไหน
"อโศการาม" นามกระเดื่อง เลื่องลือไกล
ปฏิบัติ ธรรมวินัย น่าบูชา ฯ

"ฝุ่นขัดเพชร" เม็ดงาม นาม "โพธิ-
รักษ์" ดำริ เผยแพร่ พระศาสนา
คงเดินตาม รอยบาท พระศาสดา
ล่วงมรรคา "อริยะ" พระนิพพาน ฯ

จบนิทาน เรื่องจริง อิงธรรมะ
สุดแต่ใคร ควรจะ เห็นแก่นสาร
แม้ผิดพลาด ตอนไหน อภัยทาน
คุณ "สมาน" มิตรฉัน วานเขียนเอย ๆ
(เขียนที่กระท่อมหลังโรงพื้นในวัดอโศการาม)
๑๑ กันยายน ๑๔.

"นตฺถิ สนฺติ ปรํ สุขํ"

สุขเอ๋ย "สุขสันต์"
สุขนี้แล สำคัญ ควรเสาะหา
คือความสุข ในธรรม "พระสัมมา"
สุขทาน, ศีล, ภาวนา ที่บำเพ็ญ
สุขอย่างอื่น หมื่นแสน ในแดนโลก
ล้วนระคน ปนโศก ระคายเข็ญ
สุข "สันติ" นิรภัย ไร้ลำเค็ญ
สุขเยือกเย็น ในจิต เป็นนิจเอย ๆ

อ. ร. ณ.

"สิ่งที่ควรปลง"

(อสุภ–กายคตาสติ–มหาภูตรูป–และขันธ์ ๕)

ตัวเราคือ ร่างผี ซี่โครงกระดูก
ไม่น่ารัก พันผูก ที่ตรงไหน
มีเนื้อหนัง หุ้มอยู่ ดูวิไล
ทำผิวพรรณ สดใส ให้ชวนมอง ฯ

แต่ภายใน ล้วนสิ่ง แสนโสโครก
ล้วนรังโรค มากมูล พูนเลือดหนอง
พอหมดลม หายใจ กายขึ้นพอง
เป็นผีตาย น่าสยอง รังเกียจกลัว ฯ

น้ำเหลืองไหล เน่าหนอน นอนอ้าซ่า
หมู่แร้งกา จิกจก ถกหนังหัว
ลากไส้พุง, ตับ, หัวใจ ข้างในตัว
ออกมากลั้ว คอลิ้น กินโอชา ฯ

เหลือแต่ซาก โครงกระดูก เป็นคู่ๆ
กายสังขาร มีอยู่ เช่นนี้หนา
มนุษย์สัตว์ ทั้งหลาย ทั่วโลกา
ล้วนสร้างมา อย่างนี้ มิต่างกัน ฯ

ธาตุผสม ลม–ไฟ– และดิน–น้ำ
คุมกันทำ– เป็น "กายา" ห้ากองขันธ์
มีดวงจิต วิญญาณ รับรู้พลัน
"ตัวตน" นั้น มีอะไร ไหนจีรัง ? ฯ

"รูป" คือร่าง ที่วาง อยู่ในหีบ
นอนตัวลีบ มัดไว้ ด้ายตราสัง
ใครโกรธเกลียด รักใคร่ ไม่อินัง
หามไปฝั่ง ป่าช้า แสนอาดูร ฯ

"เวทนา" สุข–ทุกข์ เคยรุกเร้า
ก็บรรเทา สงบเงียบ เรียบราบสูญ
ที่เจ็บปวด รวดร้าว หนาวเหน็บพูน
ก็สิ้นมูล เหตุร้อน นอนสบาย ฯ

"สัญญา" ที่ จำได้ ในสิ่งรู้
จากรูปเสียง กลิ่นอยู่ มิลืมหาย
ทั้งรสลิ้ม ชิมสัมผัส รัดรึงกาย
ธรรมารมณ์ หกสาย ถ่ายรับมา ฯ

จำอดีต— อนาคต หมดทุกอย่าง
ไม่ปล่อยวาง ในจิต ติดแน่นหนา
ก็ดับสนิท บิดปลด หมดราคา
ทั้ง "ดี–ชั่ว" "หลังหน้า" มิข้องใจ ฯ

"สังขาร" เคย ปรุงแต่ง แห่งความคิด
ทั้งถูก–ผิด มายา พาเหลวไหล
ให้หลงยิ่ง จริงจัง จนคลั่งไคล้
ก็ระงับ ดับไป ไม่หลอกลวง ฯ

"วิญญาณ" ที่ เคยรู้ อยู่ทั้งสิ้น
ทางตา–หู– จมูก–ลิ้น– กายผ่านล่วง
มโนใจ ใฝ่รัง สิ่งทั้งปวง
ก็หมดห่วง หมดรู้ คู่ท่อนฟืน ! ฯ

นอนหลับตา ขาแข็ง แข็งเหมือนไม้
จะปลุกเสก อย่างใด ก็ไม่ตื่น
จะสูบลม หายใจ ให้กลับคืน
จะฉีดยา ก็ไม่ฟื้น หมดหนทาง ! ฯ

ถึงเวลา แล้วก็ไป ไม่ยอมอยู่
จะอุ้มชู งอนง้อ พะนอจ้าง
ก็นอนนิ่ง เย็นชืด แข็งอืดกาง
ปากลิ้นอ้า ตาค้าง หมดยินดี ! ฯ
จากพ่อแม่ พี่น้อง ของสุดรัก
ต้องผละผลัก ทิ้งไกล ไปเมืองผี
ฝากโลกไว้ ก็แต่กรรม ทำชั่วดี
"มนุษย์" เรา เท่านี้ แหละท่านเอย ฯ

อ. ร. ณ.

"ศพสารภาพ"

ศพแบมือ ให้ดู รู้เห็นชัด
ทรัพย์สมบัติ เงินทอง ของหวงห้าม
ทั้งเรือกสวน ไร่นา เคหางาม
รถ, เรืออร่าม ที่นิยม สะสมกัน ฯ
มิตามติด มือไป ได้สักอย่าง
รดน้ำล้าง ดูแน่ ห่อนแปรผัน
เห็นผิวมือ ซีดขาว อยู่เท่านั้น
เพชรพลอยอัน ห่วงหาย ไม่ปรากฏ ฯ

คงมีแต่ บุญกรรม ที่ทำไว้
แสดงให้ เห็นตรา หน้าศพสด
ที่เอิบอิ่ม ยิ้มเหมือนหลับ ระยับยศ
ส่อกำหนด บุญนำ สู่สำราญ ฯ

พวกตาปลิ้น ลิ้นออก อยู่นอกปาก
ก่อบาปมาก ร้ายแรง แสดงจ้าน
เป็นเค้าเตือน ผลบาป หยาบประจาน
ควรคิดอ่าน เชื่อศพเถิด ประเสริฐบุญ ฯ

จาก– "อภิลักขิตกาลดิถีปวารณาออกพรรษา ๒๕๑๒" ของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (วาสน)
วัดราชบพิธ ฯ นครหลวง ฯ

หมั่นวาดภาพ สิ่งที่รัก สมัครมั่น
ไว้ทุกวัน ตามบรรยาย หมายให้เห็น
อาจจะลด รัก–หลง ปลง "ศพเป็น"
ก่อนเน่าเหม็น ก็ควรรู้ ดูของจริง !

อ. ร. ณ.

"ระวังมาร !"

"มาร ทั้งห้า" มีว่า ในบาลี
แต่ "มาร" มี อีกพวกหนึ่ง ซึ่งยิ่งใหญ่
คือ "คนเรา" เหล่านี้ มิใช่ใคร
เป็นจัญไร มารร้าย หลายประการ ฯ
แกล้งขัดขวาง ทางดี ที่มีหลัก
ให้ชะงัก เหลวไหล ไร้แก่นสาร
ใครทำดี ที่ไหน พวกใจพาล
ก็เป็น "มาร" คอยผจญ แต่คนดี ฯ
ชนะมัน นั้นยาก ลำบากครัน
เพราะพวกมัน มากมาย คล้ายฝูงผี
ชั่วทั้งกาย ร้ายใจ เป็นไพรี
กับคนดี ทุกหน้า ไม่ว่าใคร ฯ

(จาก 'นิราศอินเดีย' ของท่านเจ้าคุณราชรัตนกวี)

ใครกลัว "มาร" ก็จงไป ให้ไกลห่าง
วิ่งมาทาง ที่มี "พระ" จะช่วยได้
แต่บางที "พระ" นั้น ก็หวั่นภัย
ต้องหนีไกล จาก "มาร" ของท่านมี ! ฯ

"เธอบวชเพื่ออะไร ?"

เธอ "บวชชี" หนีโลก ที่เขาวุ่น
ชุลมุน แข่งขัน ด้วยตัณหา
เอาของปลอม ย้อมย่อง ปองลวงตา
ให้กามา- รมณ์เร่ง เพ่งพะวง ฯ
ชายลวงหญิง กลิ้งกลอก พอกด้วยเล่ห์
หญิงก็ลวง ด้วยบ่วงเสน่ห์ ให้ชายหลง
ต่างมุ่งมัด รัดใจ ให้งวยงง
เพื่อจมลง ด้วยสัมพันธ์ ฝันละเมอ ฯ
เธอ "บวชชี" หนีรัก "นักเจ้าชู้"
ที่ใครมา เคียงคู่ วอนเสนอ
"รักที่ไหน ทุกข์ที่นั่น" ต้องพลันเจอ
จะไม่เผลอ สติให้ ใจโง่งม ฯ
เธอ "บวชชี" หนีภัย ในวัฏฏะ
อุทิศกาย ถวายพระ สละผม
นุ่งห่มขาว น้าวใจ ให้นิยม –
ในเพศ "พรหม- จรรย์" เด่น เป็นสาวงาม ฯ

งามภายใน คือใจ บรรเจิดจ้า
งาม"ทาน,ศีล, ภาวนา" ครบองค์สาม
"เนกขัมมะ" สละพราก ออกจากกาม
มุ่งเดินตาม "พุทธองค์" พงศ์มุนี ฯ
ทำ"ความเพียร" เปลี่ยนใจ ให้ใสสะอาด
งามวิลาศ สมธิดา พระชินสีห์
ละความโลภ, โกรธ,หลง ทรงความดี
เพิ่มศักดิ์ศรี หญิงไทย ให้บวร ฯ
จึงอำลา พ่อแม่ และพี่น้อง
ลาเพื่อนพ้อง ที่รักร่วม สโมสร
ลาบ้านเรือน เคหา ไม่อาวรณ์
มุ่งตัดร้อน สู่วัด ด้วยศรัทธา ฯ
ถือธูปเทียน เวียนประทักษ์ สักการะ
องค์ "พุทธะ" ขอเป็นศิษย์ ไปเบื้องหน้า
ดำเนินตาม โอวาท พระศาสดา
ขอถึง "ไตร- สรณา ฯ" ทั้งใจกาย ฯ

บวชเป็น "ชี" หนีวัฏฏะ หวังถวิล
ถือสันโดษ อยู่กิน อย่างง่ายง่าย
มีหิริ- โอตตัปปะ รู้ละอาย
เกรงกลัวบาป ทั้งหลาย หมายนิพพาน ฯ

เธอ "บวชชี" หนีกำไร จากขายค้า
หมู่,ไก่,ปลา เนย,นม, ขนมหวาน
เพราะถึงรวย เพียงไหน ก็วายปราณ
สู่สุสาน ไฟเผา เถ้าถมดิน ฯ

จึงมุ่งหน้า หากำไร ในชีวิต
ไม่อยากคิด ร่ำรวย ด้วยทรัพย์สิน
ทำดวงใจ ให้สะอาด ปราศมลทิน
หอมรสกลิ่น ภายใน ใช้ถาวร ฯ

ไม่มีใคร ใจกล้า มาลักได้
มีเท่าไร ไม่ต้องเหนื่อย เก็บแอบซ่อน
เมื่อละโลก นี้ไป ไม่อาวรณ์
ทรัพย์จะย้อน ตามเรา เป็น "เงา" ไป ฯ

"เมื่อเจ้ามา มีอะไร มาด้วยเจ้า ?
เจ้าจะเอา แต่สุข สนุกไฉน ?
เมื่อเจ้ามา มือเปล่า จะเอาอะไร ?
เจ้าก็ไป มือเปล่า เหมือนเจ้ามา* ฯ

"ทรัพย์ภายใน" เท่านั้น เห็นมั่นแม่น
จะสุขแสน ตามไป ในโลกหน้า
ช่วยให้เรา เป็นสุข ทุกเวลา
จึงควรหา "กำไร" ไปให้พอ ! ฯ

"ทรัพย์ภายนอก" เป็นเศรษฐี มีล้านโกฏิ
หาปราโมทย์ เท่าความดี ที่ใจหนอ
เมื่อหมดลม หายใจ ไปนอนรอ
ก็สุดขอ– ร้องใคร ให้ส่งตาม ! ฯ

เธอ "บวชชี" เพราะมี ดวงจิตมั่น
ยึด "ธรรมะ" เป็นประกัน ที่พึ่งสาม
"พุทธ,ธรรม,สงฆ์" องค์คุณ อดุลย์งาม
คอยหักห้าม ดวงจิต เดินผิดทาง ฯ

---

* คัดจากสำนวนกลอนของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (วาสน) วัดราชบพิธ.

ทิ้งภาพยนตร์ ดนตรี ที่เคยชอบ
ทิ้งความคิด ผิดระบอบ ทุกทุกอย่าง
ทิ้งแหวน,ทอง, สร้อยประเทือง, เครื่องสำอาง
ทิ้งเสื่อ,กาง- เกง,กระโปรง ทรงตื่นตา! ฯ

ทิ้งอาหาร โอชะ อร่อยลิ้น
ไม่ใยยิน สามมื้อ เสาะซื้อหา
มุ่งถือศีล หัดกิน "สองเวลา"
หรือ "เอกา" ก็อยู่ได้ ไม่วุ่นวาย ฯ

ทิ้งความโลภ พุ้งเฟ้อ ละเมอฝัน
เรื่องแข่งขัน แข่งดี ที่กระหาย
อยากได้นั่น ได้นี่ มิเว้นวาย
มิตรสหาย มากมวล ชวนเที่ยวกัน ฯ

มาอยู่วัด หัดตน เป็น "คนเงียบ"
มีระเบียบ เช่น "นักบวช" โดยกวดขัน
มี "วินัย" ต้องใช้ ให้งามครัน
มี "ศีลแปด" เครื่องกั้น ไตรทวาร ฯ

พึ่งเสียงนก แทนเพลง บรรเลงเพราะ
พึ่งเสียงระฆัง ดังเสนาะ กังวานหวาน
แทนดนตรี ที่ยั่วเย้า เร้าดวงมาน
ไม่ฟุ้งซ่าน จิตสงบ พบ "พระธรรม" ฯ

ดูภาพยนตร์ ใน "ตัวเน่า" ของเรานี้
พบ "ของดี" ที่เป็น "จริง" สิ่งดื่มด่ำ
เป็น "ไตรลักษณ์" ประจักษ์แจ้ง แห่งกองกรรม
ธาตุ ดิน, น้ำ, ลม, ไฟ ไม่คงทน ! ฯ

แล้วน้อมนำ พร่ำคิด พินิจดู
ให้รอบรู้ ในกิเลส รู้เหตุผล
รู้ในกรรม ใครกระทำ ก็ของตน
รู้สกล – กายทั่ว หายมัวเมา ฯ

ไม่ยึดถือ "เหนี่ยวรั้ง" สังขารนี้
ว่าเป็น "นั่น" เป็น "นี่" เป็น "เรา–เขา"
"ความสุข-ทุกข์" แท้ก็เป็น เช่นกับ "เงา"
คว้ามือเปล่า ได้อะไร ไปชื่นชม ? ฯ

เดินตาม "มรรค" หลัก "ธรรม" อันล้ำเลิศ
แสนประเสริฐ สุขใจ ไม่ขื่นขม
ไม่ตึงหย่อน ผ่อนคลาย หายโง่งม
เพียรอบรม สายกลาง ทางดำเนิน ฯ

เธอ "บวชชี" หนีโลก ที่ร้อนเร่า
ดังไฟเผา ปวงสัตว์ มานานเนิ่น
อยากได้ "สุข" วิ่งหา "ทุกข์" มาเผชิญ !
เพราะเพลิดเพลิน โลกอยู่ ไม่รู้จริง ! ฯ

อยากได้ลาภ, ได้ยศ, สรรเสริญ, สุข
ไม่ชอบ "ทุกข์" แต่กลับไพล่ ไปสุงสิง
คบ "ความชั่ว" มั่วเมา เข้าแอบอิง
ก็ต้องกลิ้ง หงายหลัง ล้มทั้งยืน ! ฯ

เมื่อเสื่อมลาภ เสื่อมยศ หมดความสุข
มีแต่ทุกข์ วิปโยค โศกสะอื้น
อยากหนีจาก เมือง "มนุษย์" สุดกล้ำกลืน
ก็ต้องฝืน จำทน รับผลไป ฯ

ขอเชิญชวน มวลสหาย ทั้งชายหญิง
แสวงหา "ของจริง" ที่อยู่ใกล้
"พระธรรม" อยู่ ที่ตัวนี้ มิใช่ไกล
อย่าหลงใหล ไขว่คว้า หา "ของปลอม !ฯ
จะต้องนั่ง หลั่งน้ำตา หน้าหมองไหม้
ทั้งข้าวปลา กินไม่ได้ ซูบผ่ายผอม
ไม่สดชื่น ขื่นขม ระทมตรอม
เชิญเตรียมพร้อม เดินเข้าวัด สงัดเอย ฯ

"ค่าของคน–ผลของงาน"

สักวา- ค่าของคน ผลดีเลิศ
ย่อมบังเกิด จากผลงาน ประสานสวย
ผลของงาน เลิศล้ำ ย่อมอำนวย
ให้ค่าคน สูงด้วย ชูช่วยกัน ฯ
งานสำเร็จ เสร็จได้ ใช่ "วัตถุ"
งานบรรลุ ด้วยคนคิด ประดิษฐ์สรรค์
เมื่อคิดดี งานก็เด่น เป็นรางวัล
ข้อสำคัญ ทำสิ่งใด ใคร่ครวญเอย ฯ

พจนาปรารมภ์

หนังสือนี้ วงศ์วาน "หาญพานิช"
ลูกหลาน-มิตร "คุณแม่พริ้ง" ยิ่งกุศล
น้อมศรัทธา บรรณาการ ท่านทุกคน
เพื่อนำผล อุทิศสู่ ผู้ม้วยมรณ์ ฯ

ขอสำเนา "คนเข้าวัด" จัดชำร่วย
เพื่องามสวย บ่งบุ อนุสรณ์
ให้ "แม่พริ้ง" เพราเพริศ เลิศขจร
สโมสร เกษมสุข สิ้นทุกข์ภัย ฯ

ผู้อยู่หลัง ซึ่งยังมี ชีวิตอยู่
ก็จงสู่ ความดี มีนิสัย
อย่าหลงสุข – ทุกข์เคล้า เมากันไป
วันหนึ่งไซร้ "มัจจุ" มา คอยท่าเรา ฯ

ก็ต้องลา โลกแน่ เช่น "แม่พริ้ง"
แต่จะดิ่ง ไปทางใด อย่าให้เขลา
ถ้าได้ไป ทางสว่าง อย่างพริ้งเพรา
ก็มีกำไร หลายเท่า ที่เกิดมา ฯ

อย่า "มามืด- ไปมืด" ไร้พืชผล
จะพาตน ตกต่ำ กรรมนักหนา
อย่า "มาสว่าง– ไปมืด" ผีดระอา
จะขาดทุน วุ่นว้า เสียท่าที ฯ
ถ้า "มามืด- ไปสว่าง" เห็นทางแจ้ง
พอมีแสง ส่องมรรคา พาสุขศรี
ถ้า "มาสว่าง- ไปสว่าง" พร่างฤดี
ยิ่งล้ำเลิศ เชิดชีวี ดีกว่าใคร ฯ
พระจอมปราชญ์ ประสาธน์พจน์ มคธถ้อย
ท่านเรียงร้อย เรื่องนี้ ชี้ไว้ให้
สดับพระ พุทธพจน์ สดชื่นใจ
พอคลำไป เห็นทาง สว่างตา ฯ
"ทวีบุญ วงศ์สุนทร เขียนกลอนนี้
ขอยินดี ร่วมใจ ในปรารถนา
แด่ท่านผู้ เผยแผ่ แพร่ธรรมา
จงก้าวหน้า ธรรมสฤษฏิ์ โสภิตเทอญ ฯ

ท. วงศ์สุนทร

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย
ถนนพระสุเมรุ หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร โทร. ๘๑๗๗๘๐
นายพินิจ อุ่นสำราญ ผู้พิมพ์โฆษณา พ.ศ. ๒๕๐๕